

3. «Με την ψυχή στα πόδια»: Η καλή είδηση πάντα καινούρια

Από την προσπάθεια των πρώτων Αποστόλων να διαδώσουν το Ευαγγέλιο στα έθνη έχουν περάσει περίπου 2.000 χρόνια. Πολλά έχουν αλλάξει. Οι σημερινοί ιεραπόστολοι σπάνια χρειάζεται να «οδοιπορούν», αφού υπάρχει μεγάλη ευκολία στις μετακινήσεις τους, δεν πεινούν, δε διψούν, δε μένουν γυμνοί και δεν κρυώνουν, αφού έχουν βελτιωθεί οι γενικότερες συνθήκες ζωής. Επίσης, υπάρχουν κάθε είδους μέσα στην διάθεσή τους: εφημερίδες, περιοδικά, βιβλία, το ραδιόφωνο, η τηλεόραση, το τηλέφωνο, αλλά και το διαδίκτυο. Παρ' όλα αυτά, και σήμερα, η ιεραποστολική διακονία πολύ συχνά συναντά μεγάλες δυσκολίες και απαιτεί θυσίες.

Οι σύγχρονοι ιεραπόστολοι κηρύττουν ότι ο Χριστός αγαπάει το ίδιο όλους τους ανθρώπους σε όποια φυλή κι αν ανήκουν, όποιο χρώμα κι αν έχουν. Αλλά δεν περιορίζονται μόνο στο κήρυγμα. Βοηθούν τους ανθρώπους και στα προβλήματά τους. Οργανώνουν συσσίτια για όλους, σχολεία όπου μαθαίνουν τα παιδιά γράμματα, ιατρεία όπου τους ενημερώνουν για θέματα υγείας και τους φροντίζουν κ.ά.

Ο εκχριστιανισμός των Σλάβων. Κύριλλος και Μεθόδιος

Το 862 μ.Χ., ο Ρατισλάβος, ο Σλάβος ηγεμόνας της Μοραβίας, περιοχής της ανατολικής Τσεχίας, ζήτησε από τους Βυζαντινούς να στείλουν Ιεραποστόλους για να διδάξουν στον λαό του τον Χριστιανισμό. Ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου Μιχαήλ ο Γ' σε συμφωνία με τον Πατριάρχη Φώτιο ανέθεσε τη σημαντική αυτή αποστολή σε δυο στελέχη της Εκκλησίας από τη Θεσσαλονίκη, τους αδελφούς Κύριλλο και Μεθόδιο, οι οποίοι μιλούσαν τη σλαβική γλώσσα.

Οι δυο Ιεραπόστολοι, μαζί με επιλεγμένους συνεργάτες τους, πήγαν στη Μοραβία όπου εκεί κήρυξαν τον χριστιανικό λόγο, εκπαίδευσαν μαθητές και ιερείς, ίδρυσαν ναούς και οργάνωσαν τη λειτουργία της Εκκλησίας. Επειδή, όμως, η σλαβική γλώσσα δεν είχε δική της γραφή, έπρεπε να δημιουργηθεί εκ του μηδενός, ώστε να μπορέσει ο λαός να ακούσει και να διαβάσει τις αλήθειες του Ευαγγελίου στη γλώσσα του. Έτσι ο Κύριλλος δημιούργησε το σλαβικό αλφάβητο χρησιμοποιώντας ως βάση την ελληνική γραφή και το οποίο, προς τιμήν του, ονομάστηκε «Κυριλλικό».

Έτσι μεταφράστηκαν σε απλό και κατανοητό λόγο τα ιερά και λειτουργικά κείμενα και μπήκαν οι βάσεις της γραπτής σλαβικής γλώσσας.

Ιστορία Ε' Δημοτικού, Στα βυζαντινά χρόνια, ΥΠ.Π.Π.Α, Αθήνα.

Ο Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός

Ο Άγιος Κοσμάς, γνωστός και ως Πατροκοσμάς, γεννήθηκε στο Μέγα Δένδρο της Αιτωλίας το 1714, στα δύσκολα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Στην ιδιαίτερη πατρίδα του έμαθε τα πρώτα γράμματα και συνέχισε τις σπουδές του στο Άγιο Όρος, στην Αθωνιάδα Σχολή. Έγινε μοναχός στη Μονή Φιλοθέου και αργότερα χειροτονήθηκε ιερέας. Ο Άγιος Κοσμάς, αφού πήρε την ευλογία του Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, άρχισε το ιεραποστολικό του έργο στην τουρκοκρατούμενη Ελλάδα. Κάτω από τον τουρκικό ζυγό, πολλοί χριστιανοί από φόβο είχαν γίνει μουσουλμάνοι, ξεχνώντας την πίστη, τη γλώσσα και την καταγωγή τους. Ο άγιος Κοσμάς γύριζε στις πόλεις και στα χωριά, κήρυττε, ίδρυε σχολεία και βάφτιζε όσους είχαν μείνει αβάπτιστοι και ενθάρρυνε με κάθε τρόπο το υπόδουλο Γένος. Η ασκητική του παρουσία και η δύναμη των λόγων του καθήλωναν όλους όσοι τον συναντούσαν.

Η μεγάλη προσφορά του Πατροκοσμά ήταν ότι, με πολλές θυσίες και αντιμετωπίζοντας πολλές δυσκολίες και εμπόδια, κατόρθωσε να ιδρύσει διακόσια «κοινά» (κατώτερα) σχολεία και δέκα «Ελληνικά» (ανώτερα). Πίστευε ότι μόνο η παιδεία μπορεί να απαλλάξει τους Έλληνες από την αμάθεια. Ο ίδιος χαρακτηριστικά έλεγε: «Δεν βλέπετε πώς αγρίεψε το Γένος μας από την αμάθειαν και εγινήκαμεν ωσάν θηρία;». Με αυτό του το έργο συνέβαλε καθοριστικά στη διάσωση της ελληνικής συνείδησης και της γλώσσας και τόνωσε τις ελπίδες των υπόδουλων Ελλήνων για την απελευθέρωση από την τουρκική κυριαρχία.

Ο Πατροκοσμάς με το κήρυγμά του αποδοκίμαζε τις φυλετικές διακρίσεις, την κοινωνική αδικία, την κατάχρηση εξουσίας. Πυρήνας της διδασκαλίας του ήταν η κοινωνική ενότητα, η ταπείνωση και η αγάπη.

Η δράση του ενόχλησε τους Τούρκους, που με αφορμή κάποιες συκοφαντικές καταγγελίες εις βάρος του τον συνέλαβαν και τον κρέμασαν έξω από το χωριό Καλικόντασι της Βόρειας Ηπείρου στις 24 Αυγούστου 1779. Η μνήμη του, όμως, έμεινε ζωντανή στον κόσμο, ο οποίος τον αγάπησε ως τον εμπνευσμένο διδάσκαλο, κορυφαίο νεομάρτυρα και άγιο. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο της Κωνσταντινουπόλεως αναγνώρισε το 1981 τον Κοσμά τον Αιτωλό Άγιο της Εκκλησίας μας και Ιερομάρτυρα.

Ουγκάντα, Κένυα, Κορέα, Αλβανία: Παραδείγματα ιεραποστολικής δράσης

Στην **Ουγκάντα**, μια περιοχή ταλαιπωρημένη από τις συχνές πολεμικές συγκρούσεις, οι κάτοικοι κάνουν προσπάθειες να ξεπεράσουν τα καθημερινά προβλήματά τους. Με τη βοήθεια ορθόδοξων ιεραποστόλων απ' όλο τον κόσμο, η Ουγκάντα προσπαθεί να αναπτύξει τις γεωργικές καλλιέργειές της, να κτίσει ναούς, σχολεία και να γιατρέψει τις πληγές από τους πολέμους.

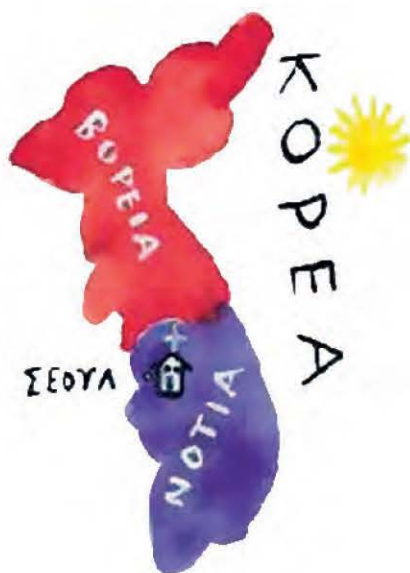
Στην **Κένυα**, το έργο αγάπης της ορθόδοξης ιεραποστολής κάνει έντονη την παρουσία του. Προσφέρονται φάρμακα, τρόφιμα και κάθε δυνατή φροντίδα στους ταλαιπωρημένους ανθρώπους. Κτίστηκαν νηπιαγωγεία, σχολεία, Πολυτεχνική σχολή στην περιοχή των Μασαί,

Η ιερή στιγμή της Θείας Μετάληψης στον ι. ναός Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, Σάγανα Κένυας

ιδρύθηκε Γυμνάσιο και Ιερατική Σχολή. Βέβαια, μη φανταστεί κανείς πως όλα αυτά είναι πάντα καλοφτιαγμένα, όπως τα συναντούμε στη χώρα μας. Σχολείο εκεί μπορεί να είναι ένα υπόστεγο ή ένα δέντρο με μερικούς πάγκους για θρανία. Ναός μπορεί να είναι μια καλύβα από ξερό χορτάρι. Κι όταν λένε οι Κενυάτες «Χαραμπέ», εννοούν «προσφορά αγάπης σε χρήμα ή σε είδος από το υστέρημά μου», που σημαίνει πως ο Χριστιανισμός υπάρχει στις καρδιές των ανθρώπων όλου του κόσμου, μόνο που δεν το γνωρίζουν πάντα.

Θρησκευτικά Δ' Δημοτικού, 2006

Τα κατηχητικά και κατασκηνωτικά προγράμματα και οι μεταφράσεις εκκλησιαστικών κειμένων αποτελούν μερικές μόνο από τις δράσεις της ορθόδοξης χριστιανικής ιεραποστολής στην **Κορέα**.

Ειδικά στην πόλη της Σεούλ, είναι συγκινητικό να μαθαίνουμε πως ο πρώτος χριστιανικός ναός κτίστηκε το 1903.

Ο πρώτος και ο δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος, καθώς και τα πολλά εσωτερικά προβλήματα, διέκοψαν κατά καιρούς την ιεραποστολική δράση. Όμως, η Σεούλ παρέμεινε ένας σημαντικός σταθμός στον οποίο κατέφταναν αποστολές από τη Ρωσία, την Αμερική, την Ελλάδα, τη Γαλλία, τη Σερβία και απ' όσες χώρες υπήρχαν ορθόδοξες χριστιανικές κοινότητες.

Θρησκευτικά Δ' Δημοτικού, Η πορεία μας στη ζωή, ΥΠ.Ε.Π.Θ. Π.Ι., Αθήνα 2006, σελ. 84.

Ο ιερομόναχος Κοσμάς Γρηγοριάτης

Ο Κοσμάς Ασλανίδης (μετέπειτα Γρηγοριάτης) γεννήθηκε σε ένα χωριό του Κιλκίς σε μια πολύ φτωχή οικογένεια. Μικρός ήρθε με τους γονείς του στη Θεσσαλονίκη, όπου ζούσαν πολύ φτωχικά. Η σχέση του με την Εκκλησία ήταν πάντα πολύ στενή. Από μικρός, ενώ ακόμη σπούδαζε, αναγκάστηκε να εργαστεί.

Το 1975 πρωτοπήγε στην ιεραποστολή της Αφρικής. Λίγο μετά έγινε μοναχός, χειροτονήθηκε ιερέας και με ενθουσιασμό ξεκίνησε το μεγάλο έργο της ιεραποστολής στην Αφρική, και συγκεκριμένα στο Κολουέζι του Κονγκό. Έλεγε στον πατέρα του: «Εμένα με έταξε ο Θεός Ιεραπόστολο σ' αυτή την περιοχή. Όπου και να πηγαίνω, θα βοηθώ όποιον συναντήσω που έχει την ανάγκη μου». Παρά τις δυσκολίες (το τροπικό κλίμα, τις ασθένειες, την άγνωστη σ' αυτόν γλώσσα σουαχίλι κ.ά.), άρχισε ένα υπεράνθρωπο ιεραποστολικό έργο. Η ανιδιοτέλειά του και η εργατικότητά του ενέπνεε πολλούς να τον βοηθούν με διάφορους τρόπους.

Στα δέκα χρόνια του ιεραποστολικού του έργου άφησε δεκατέσσερις ιερείς, δύο διακόνους, δεκαπέντε χιλιάδες βαπτισμένους, δεκατρείς κτισμένους ναούς, τριάντα πέντε λασποκαλύβες-εκκλησίες, πενήντα πέντε ενορίες, μια πλούσια φάρμα, ένα πανέμορφο κτήμα, δύο οικοτροφεία, μια τεράστια αποθήκη, ένα δημοτικό σχολείο στο Κολουέζι και τρία σε χωριά, ένα μοναστήρι και κοιτώνες για τους Ιεραποστόλους.

Το βράδυ της 27/1/1989 σκοτώθηκε, όταν ένα αυτοκίνητο έπεσε πάνω στο δικό του. Πριν τρεις μήνες είχε πει στον γέροντά του π. Γεώργιο: «Η ιεραποστολή δεν είναι για λίγους μήνες και όποιος θέλει να είναι ιεραπόστολος πρέπει ν' αφήσει τα κόκαλά του στο αφρικανικό χώμα». Έτσι κι έγινε. Ο τάφος του έγινε λαϊκό προσκύνημα.

Η γερόντισσα Γαβριηλία

Η Αυρηλία Παπαγιάννη γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη. Ήταν το τέταρτο παιδί μιας εύπορης οικογένειας. Μικρή προτιμούσε το παιχνίδι από το σχολείο. Όταν πήγε όμως στο Ζάππειο Παρθεναγωγείο, άρχισε να διαβάζει πολύ. Έμαθε Γαλλικά, Αγγλικά και μουσική. Η μητέρα της και η μεγαλύτερή της αδελφή την επηρέασαν σημαντικά σε θέματα πίστης και στη συγκρότηση της προσωπικότητάς της.

Για τη μητέρα της εξομολογήθηκε: «Όσο περνούν τα χρόνια, τόσο καταλαβαίνω και πιο πολύ, γιατί μου έδωσε ο Κύριος μια τόσο ξεχωριστή μητέρα. Γιατί ήταν για μένα η αγάπη και τίποτε άλλο. Γι' αυτό μπορώ και αγαπώ όλους και όλα».

Στη Θεσσαλονίκη φοίτησε στη Φιλοσοφική Σχολή. Αφού τελείωσε τις σπουδές της, έφτασε στην Αθήνα, όπου η πρώτη της φροντίδα ήταν να αρχίσει να εργάζεται. Έπιασε λοιπόν δουλειά σε μια ψυχιατρική κλινική, όπου παρέμεινε ένα χρόνο. Στη συνέχεια, πήγε στην Αγγλία, όπου ακολούθησε μια ειδικότητα της ιατρικής. Εκεί έκανε διάφορες δουλειές, ενώ παράλληλα βοηθούσε και φρόντιζε δωρεάν πλήθος απόρων και ανέργων. Αυτό της έδωσε την ευκαιρία να έρχεται καθημερινά σε επαφή με τον πόνο. Το 1954 πήγε στην Ινδία όπου και παρέμεινε πέντε χρόνια. Εκεί βοηθούσε ακατάπαυστα και με απεριόριστη αγάπη πλήθος λεπτών και αρρώστων. Έγινε η αιτία πολλοί άνθρωποι να βαφτιστούν Ορθόδοξοι. Ωστόσο, ποτέ δεν μιλούσε σε άλλους για τον Χριστό, αν δεν της το ζητούσαν οι ίδιοι. Την καλούσαν σε διάφορες χώρες για να μιλήσει για τον Ορθόδοξο Χριστιανισμό και πραγματικά άφηνε τα πλήθη άφωνα.

Μετά την Ινδία βρέθηκε στα Ιμαλάια για έναν χρόνο με λιτή τροφή, ολομόναχη και μέσα σε ώρες ατελείωτης προσευχής. Σε ηλικία 62 ετών έγινε μοναχή. Παρέμεινε στην Αθήνα στην Ιερά Μονή Ευαγγελίστριας. Μέσα από το μοναστήρι αλληλογραφούσε και βοηθούσε πολλούς ανθρώπους. Ακολούθησε η Αφρική, η Αθήνα, η Αίγινα και η Λέρος, όπου και πέθανε. Κάποτε ένας ξένος ιεραπόστολος την χαρακτήρισε «κακή χριστιανή», γιατί σε αντίθεση με τους άλλους ιεραπόστολους στην Ινδία, που γνώριζαν πολλές ντόπιες διαλέκτους, εκείνη δεν ήξερε καμία και μιλούσε μόνο Αγγλικά. Τότε η Γαβριηλία τού απάντησε ότι ξέρει πέντε γλώσσες: η πρώτη είναι το χαμόγελο, η δεύτερη τα δάκρυα, η τρίτη είναι το άγγιγμα, η τέταρτη είναι η προσευχή και η πέμπτη είναι η αγάπη.

Ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας Αναστάσιος

Ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας Αναστάσιος θεωρείται από τους πρωτοστάτες στη σύγχρονη αναγέννηση της Εξωτερικής Ιεραποστολής της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Η δράση του άρχισε τη δεκαετία 1981-91, στις χώρες της ανατολικής Αφρικής (Κένυα, Ουγκάντα, Τανζανία), όπου ίδρυσε και οργάνωσε την Πατριαρχική Σχολή «Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος», την οποία και διηύθυνε επί δεκαετία. Στη διάρκεια της δεκαετίας αυτής χειροτόνησε εξήντα δύο αφρικανούς κληρικούς και συγχρόνως εκπαίδευσε εκατηχητές της Ορθόδοξης Εκκλησίας προερχομένους από διάφορες αφρικανικές φυλές. Σε συνεργασία με αυτούς προώθησε και βοήθησε στη μετάφραση της Θείας Λειτουργίας σε τέσσερις αφρικανικές γλώσσες. Φρόντισε για την ανέγερση δεκάδων ναών, επτά ιεραποστολικών σταθμών, καθώς και για τη δημιουργία σχολείων και σταθμών παροχής ιατρικής περίθαλψης.

Τον Ιανουάριο του 1991 ορίστηκε από το Οικουμενικό Πατριαρχείο Πατριαρχικός Έξαρχος στην Αλβανία και τον Ιούνιο του 1992 εξελέγη Αρχιεπίσκοπος Τιράνων και πάσης Αλβανίας. Από την πρώτη στιγμή επικεντρώθηκε στη δύσκολη αποστολή που του εμπιστεύθηκε το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Αυτή ήταν η αναστήλωση και η ανασυγκρότηση της Ορθόδοξης Αυτοκέφαλής Εκκλησίας της Αλβανίας.

Μετά από τεράστιες δυσκολίες, κατόρθωσε να συγκροτήσει πάνω από 400 ενορίες. Ίδρυσε Θεολογική - Ιερατική Σχολή, δύο Εκκλησιαστικά Λύκεια στο Αργυρόκαστρο (1998) και στο Δυρράχιο και σχολή Βυζαντινής Μουσικής στα Τίρανα. Επίσης μόρφωσε και χειροτόνησε νέους κληρικούς και μερίμνησε για τη μετάφραση αλλά και έκδοση λειτουργικών και άλλων θρησκευτικών βιβλίων. Φρόντισε για την ανοικοδόμηση νέων ναών, καθώς και για την

αναστήλωση και επισκευή παλαιότερων εκκλησιών και μοναστηριών, σχολείων, κέντρων νεότητας, κέντρων υγείας, ξενώνων και εργαστηρίων της Εκκλησίας (τυπογραφείο, κηροπλαστείο, ξυλουργείο, εργαστήρια αγιογραφίας και αποκαταστάσεως εικόνων).

Παράλληλα με την ανασυγκρότηση της Αλβανικής Εκκλησίας, ίδρυσε σύγχρονα διαγνωστικά ιατρικά κέντρα, πανεπιστήμιο στα Τίρανα, οικοτροφεία μαθητών και φρόντισε για την κατασκευή τεχνικών έργων, όπως δρόμων, υδραγωγείων και διαφόρων κτιρίων κοινής ωφελείας. Συγχρόνως φρόντισε για τη διανομή εκατοντάδων τόνων τροφίμων, ιματισμού, φαρμάκων.

Για το σημαντικό του έργο και τις πολύτιμες υπηρεσίες του στην Ορθοδοξία, στην Εκκλησία και στον λαό της Αλβανίας, καθώς και για την πολυσήμαντη συμβολή του στην προώθηση της φιλίας των λαών Ελλάδος και Αλβανίας, τιμήθηκε με πολλά βραβεία και παράσημα, ενώ το 2000 υπήρξε υποψήφιος για το Βραβείο Νόμπελ Ειρήνης.

Δραστηριότητες

1. Η ομάδα μας αναλαμβάνει μια αποστολή με σκοπό να βοηθήσει κάποιους ανθρώπους σε ένα σημείο του πλανήτη μας που αντιμετωπίζουν ένα σημαντικό πρόβλημα. Τι προετοιμασίες θα κάναμε, ποιά τα σχέδια μας, τί θα πρέπει να προβλέψουμε; Φτιάχνουμε το δικό μας σχέδιο δράσης, με βάση τον παρακάτω πίνακα:
2. Διαβάζουμε εφημερίδες (έντυπες και ηλεκτρονικές) και φτιάχνουμε ένα δικό μας καθημερινό δελτίο με «καλές» και «αισιόδοξες» ειδήσεις.

Προετοιμασίες	Σχέδια	Προβλέψεις	Αντιμετώπιση

3. Συγκεντρώνουμε φωτογραφίες από το διαδίκτυο και φτιάχνουμε ένα άλμπουμ με τις ορθόδοξες χριστιανικές κοινότητες στον κόσμο.
4. Αναζητούμε, βρίσκουμε και παρουσιάζουμε στην τάξη σύγχρονες αποστολές από την Εκκλησία και διάφορες οργανώσεις, με σκοπό την αντιμετώπιση προβλημάτων και αναγκών του σύγχρονου κόσμου.

Ιεραποστολή στην Αφρική (Ζιμπάμπουε)